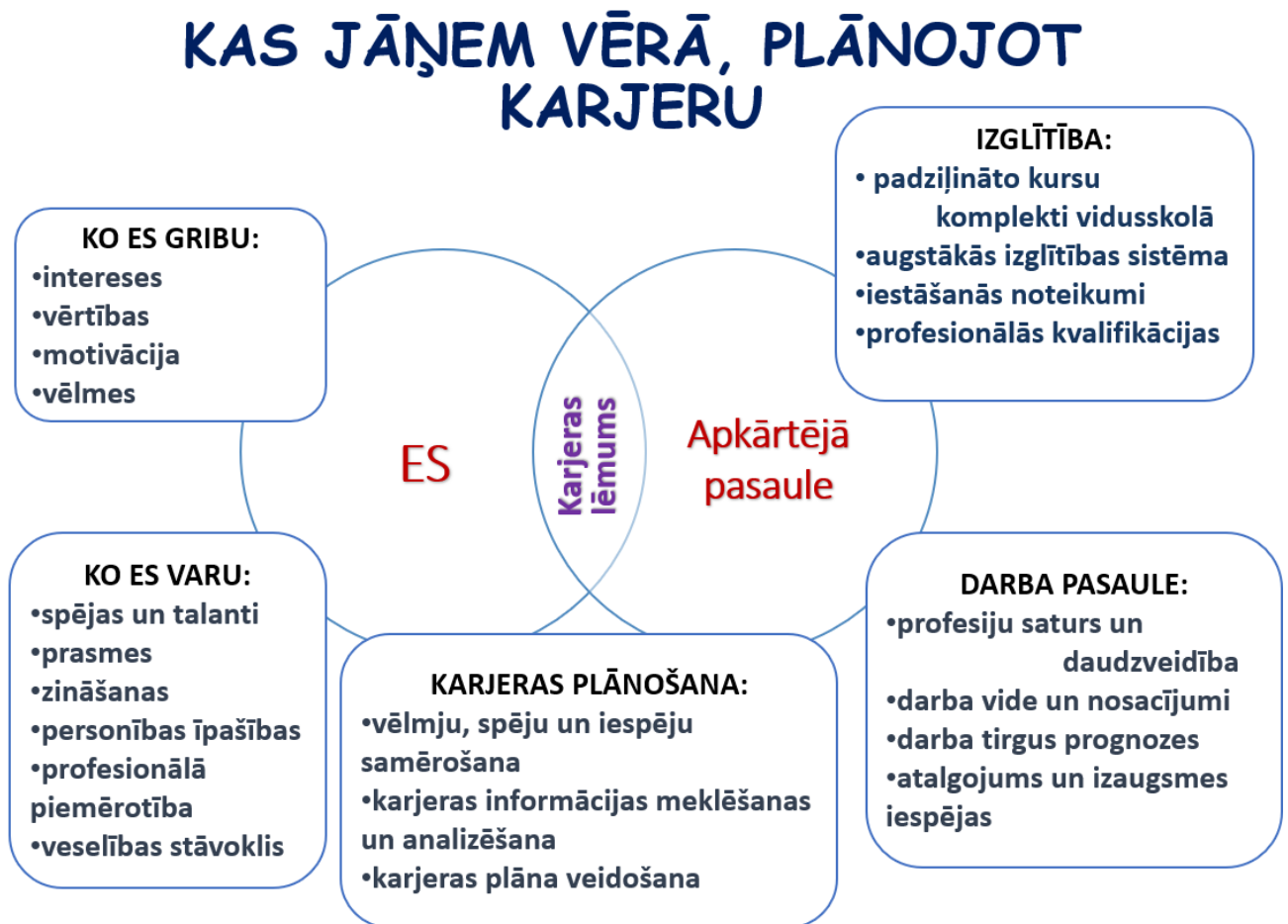

Karjeras izglītība

Skolēnu interešu un vajadzību izpēti, izmantojot dažādas metodes (aptaujas, sarunu, novērojumus, testus, projektīvās metodikas u.c.) individuāli vai klasē veic izglītības psihologs, klases audzinātājs vai psiholoģijas pulciņa pedagogs.

Iespējamās karjeras konsultāciju metodes:

- Pašizpētes uzdevumi.
- Dažādas vizualizēšanas metodes.
- Komunikācijas treniņš – gatavošanās pārrunām.
- Testi sevis izzināšanai - interešu, profesionālās piemērotības, personības izpētei.
- Dažādu informācijas resursu izmantošanas iespējas sevis, izglītības, darba tirgus izpētei.

Karjeras izglītības jomas

Katra karjeras izglītības joma — pašizpēte, karjeras izpēte un karjeras plānošana un vadība — ietver vairāku mācību priekšmetu un audzināšanas darba saturu, tā pilnveides virzienu integrācijas aspektā.

Pamatjoma “Pašizpēte” ietver šādas saturiskās tēmas:

1. Mana identitāte, paštēls, mana rakstura īpašības;
2. Manas intereses, hobiji, spējas, brīvais laiks;
3. Mana ģimene, tās loma, tradīcijas;
4. Sevis iepazīšanas un izpētes veidi, to sasaiste ar iecerēto profesiju, pašnovērtēšana;
5. Attieksmes un vērtības;
6. Prasme sadarboties, risināt konfliktus;
7. Mana veselība un nākotnes nodomi;
8. Mācīšanās prasmes, mācību sasniegumi, to saistība ar nākotnes nodomu īstenošanu;
9. Pašaudzināšana.

Pamatjoma “Karjeras izpēte” ietver šādas saturiskas tēmas:

1. Darba nozīme cilvēka dzīvē;
2. Profesiju daudzveidība, to tipi;
3. Manu vecāku darba dzīve;
4. Informācijas avoti un izglītības pasaules pētīšana;
5. Profesionālā kvalifikācija un tās ieguve;
6. Darba tirgus un nodarbinātība;
7. Sociālā vide un nodarbinātība;
8. Izglītības veidi un līmeņi, dažādas izglītības iestādes.

Pamatjoma “Karjeras plānošana un vadība” ietver šādas saturiskas tēmas:

1. Lēmumu pieņemšanas paņēmieni karjeras plānošanai;
2. Dažādu faktoru ietekme uz karjeras plānošanu (ģimene, skola, draugi, sabiedrība u.c.);
3. Dažādu karjeru pozitīvie un negatīvie aspekti;
4. Nākotnes mērķi un to sasniegšanas plāns (īstermiņa un ilgtermiņa plānošana);
5. Komandas darba pieredze;
6. Praktisko iemaņu gūšana dažādās profesijās;
7. Sevis prezentēšana.

Karjeras izglītības īstenošanai ieteicamie avoti:

I.Lemešonoka. Kompetenču pieeja karjeras izglītībā skolā. Rokasgrāmata skolotājiem. Zvaigzne ABC, 2018.

Rakstura izglītība. Metodiskie ieteikumi. ES Erasmus+ programma, 2017.

STARTS. Mērķtiecība, disciplīna, izcilība. 2. daļa, 3. daļa. LUMA, 2017.

STARTS. Mērķtiecība, disciplīna, izcilība. 1. daļa. LUMA, 2016.

Zini! Ne mini. LBAS, 2016.

Korna E. Karjeras izglītība. Rīga: Raka, 2011.

D. Groduma – Vīriņa, D. Muižule, E. Balčus. Kā iepazīt sevi. RaKa, 2011.

I. Ozola. Personības radošā darbnīca. RaKa, 2011.

Mans bērns izvēlas karjeru, VIAA, 2010.

www.niid.lv

www.viaa.gov.lv

www.profesijupasaule.lv

www.prakse.lv

www.nva.gov.lv

www.karjera.lu.lv – Karjeras centrs
www.rsu.lv – Karjeras centrs
www.riseba.lv - Karjera karjera.rtu.lv – karjeras centrs
www.europass.lv
www.jaunatne.gov.lv

Ieteikumi vecākiem

Ja jums ir sākumskolas vecuma bērns un jūs vēlaties mērķtiecīgi piedalīties bērna karjeras plānošanas procesā:

- ❖ palīdziet bērnam būt profesionāli veiksmīgam - uzticētajiem uzdevumiem jāatbilst bērna spējām, tie nedrīkst būt pārāk sarežģīti;
- ❖ sargājiet bērnu no pārāk augsta prasīguma pret sevi un citiem;
- ❖ audziniet bērnu darbībā;
- ❖ palīdziet bērnam tikai tad, kad viņš to lūdz;
- ❖ ļaujiet attīstīties centīgai personībai.

Ja jums ir pusaudzis un jūs vēlaties mērķtiecīgi piedalīties bērna karjeras plānošanas procesā:

- ❖ pusaudžiem vajag pietiekami daudz laika sev un savām interesēm;
- ❖ ar bērnu jāveido savstarpējas uzticības un uzmundrinājuma attiecības;
- ❖ jāatzīst aktivitātes, kurās pusaudzis uzrāda labus rezultātus;
- ❖ jāpalīdz pusaudzim rast atbildes uz jautājumiem, kas saistīti ar identitāti, ja pusaudzis tādus uzdod;
- ❖ jāatbalsta pusaudža izvēles un mērķi;
- ❖ jāiedrošina spert nākamo soli.

Meklējiet šeit: http://www.viaa.gov.lv/files/news/727/mans_berns_izvelas_karjeru_web.pdf vai www.viaa.gov.lv/Euroguidance